

Umenie dlhého meča

podľa

Ringekových spisov

Preklad - koncept

Anton Kohutovič

2011

Úvod a všeobecné učenia

Tu sa začínajú výklad Spisu (Zedel),

v ktorom stojí zapísané umenie dlhého meča, ktoré zbásnil a vyhotovil Johannes Lichtenauer, ktorý bol veľký majster v tomto umení. Nech mu je Boh milostivý. On dal tento Zede zapísať v tajných a skrytých slovách, aby sa toto umenie nestalo verejným. Tieto tajné a skryté slová glosoval a vyložil majster Sigmund Ringeck, toho času schirmmajster u urodzeného pána kniežaťa Albrechta falzgrófa Rýnskeho, vojvodu Bavorského, ako tu stoja následne napísané v tejto knihe, aby im každý šermiar, ktorý už inak vie šermovať, mohol dobre rozumieť a chápať.

Toto je text o mnohých dobrých a základných učeniach dlhého meča

Pamätaj, prvé pravidlo dlhého meča je, že by si sa mal naučiť sekať seky správne z oboch strán. Ak chceš silno a správne šermovať, tak vedz, že ak chceš sekať z pravej strany, tak nech stojí tvoja ľavá noha vpredu, a keď chceš sekať z ľavej strany, tak nech stojí vpredu tvoja pravá noha. Ak potom sekáš horný sek z pravej strany, tak nasleduj sek so svojou pravou nohou. Ak tak nerobíš, tak je tvoj sek zlý a nesprávny keďže tvoja pravá strana zaostáva a kvôli tomu je takýto sek krátky a nemôže správne prejsť dolu na pravú/správnú druhú stranu pred ľavú nohu. Rovnako ak sekáš z ľavej strany a tvoj sek nenasleduje tvoja ľavá noha, tak je ten sek rovnako zlý. Preto pamätaj, z ktorej strany sekáš, tak potom nasleduj s rovnakou nohou, aby si mohol všetky svoje kusy (*Stuck* - techniky) vykonávať dostatkom sily. Rovnako by sa mali sekať všetky ostatné seky.

Toto je text ďalšej poučky

Ak pri zahájení (*zufechten*) prichádzaš k súperovi, tak by si nemal čakať a starať sa o jeho seky, ktoré vykonáva on proti tebe, pretože všetci šermiari, ktorí takto vyčkávajú a sledujú seky toho druhého a nechcú sami inak nič vykonať iba sa vykryť, takí sa smú len málo tešiť z umenia, pretože sú často

porazení.

Ďalej by si mal pamätať, že všetko čo chceš šermovať vykonávajú celou silou svojho tela a sekaj blízko k hlave a na telo, aby sa nemohol súper pred tvojim hrotom vyhnúť mečom (aby nemohol *durchwechslovať*) a vo väzbe by si sa nemal vyhýbať ani letným zásahom (*zeckrur*) na ďalšie otvorenia ako sa tu následne popisuje v kapitole o piatich sekoch a iných kusoch.

Znovu jedno učenie

Pamätaj na učenie, ak sa stretnú dve osoby. Jeden pravák a jeden ľavák. Pochop teda, že ak prichádzaš k nemu v zahájení, a ak si pravák a chystáš sa k útoku, tak nesekej svoj prvý sek z ľavej strany, z ktorej je tvoj sek slabý a nemohol by si tak súperovi odolávať, ak by ťa silno naviazal. Preto radšej sekni sprava, kde môžeš na meči umne pracovať ako sa ti zachce. Rovnako, ak si ľavák, tak mu nesekej sprava, (teraz nasleduje celkom nie jasná konštrukcia) keďže je celkom divé (ťažké) vykonávať umenie ľavákovi z pravej strany a rovnako pravákovi z ľavej strany.

Text o piatich sekoch

Pamätaj, že Zedel využíva päť skrytých sekov, o ktorých veľa majstrov nevie nič povedať, a ktoré by si sa nemal inak učiť sekať ako z pravej strany proti tým, ktorí sa proti teba postaví k obrane a skúšaj, či by si mohol jedným sekcom z týchto piatich zasiahnuť prvým úderom. Kto ti ich dokáže prelomiť bez zranení, ten by mal byť lepšie odmenený od majstrov Zedlu za svoje umenie, ako iní šermiari, ktorí proti piatim sekcom nevedia šermovať. Ako by si mal týchto päť sekov sekať, to nájdeš v kapitolách o piatich sekoch, ktoré sú tu popísané.

Toto je text o kusoch (technikách) Zedlu

Vedz, že tu sa vymenúvajú pravé hlavné kusy umenia dlhého meča, ako sa každý nazýva menom, aby si mohol lepšie porozumieť. Je ich spolu sedemnášť a začínajú piatimi sekmi.

1.Item, teraz pamätaj, že prvý sek sa volá *Zornhau* (zúrivý sek),

2. Druhý *Krumphau* (krivý sek)
3. Tretí je *Zwerchhau* (priečny sek)
4. Štvrtý *Schillhau* (škuľavý sek)
5. Piaty *Scheittelhau* (temenný sek)
6. Šiestym kusom sú štyri strehy
7. Siedmym štyri *Versetzen* (kryty, nie však v modernom poňatí)
8. Ôsmym *Nachraissen* (nasledovanie)
9. Deviaty *Überlauffen* (previsnutie, nadbehnutie)
10. Desiaty *Absetzen* (odsadenie)
11. Jedenásty *Durchwechßeln* (vyhnutie)
12. Dvanásty *Zucken* (šľahnutie, trhnutie)
13. Trinásty *Durchläuffen* (prebehnutie)
14. Štrnásty *Abschneiden* (odrezanie)
15. Pätnásty *Hend trucken* (tlačenie rúk),
16. Šestnásty *Hengen* (zavesenie)
17. Sedemnásty sú *Winden* (pretáčanie) a ako by si sa mal s *Hengen* a *Winden* odkrývať a ako vykonávať všetky už vymenované kusy to nájdeš následne napísané.

Toto je text a učenie o Pred (Vor) a Po (Nach)

Pamätaj, že by si mal predovšetkým dve veci chápať: Vor a Nach, keďže tieto dve veci sú základom, z ktorého vychádza celé umenie šermu. Teda vedz, že Vor je to, že by si ho (súpera) mal neustále predbehnúť so sekom, či bodom do jeho otvorenia skôr ako on do tvojho tak, že ti musí zakryť. Vtedy pracuj v jeho vykrytí pohotovo so svojím mečom z jedného otvorenia do druhého, tak aby sa pred tvojou prácou nemohol dostať ku svojím kusom. Alebo ak ti do toho nabehne (*einlauffe*), tak ho predbehni zo zápasení.

Tu si zapamätaj čo to znamená Nach

Vedz, že ak nemôžeš prísť ku Vor, tak čakaj na Nach, ktorý láme všetky kusy, ktoré ti on vykonáva. Pochop teda, ak ňa predbehne (s Vor), tak, že mu musíš

vykrývať, tak pracuj v krytoch *Indes* (V tom) pohotovo po najbližšom otvorení, tak že ho trafiš skôr ako on dokončí svoj kus. Teda vyhráš pre seba *Vor* a on ostane v *Nach*. Taktiež by si mal pri *Vor* a *Nach* poznať, ako by si mal pracovať so slovom *Indes* (v tom) po jeho *Schweche* (slabá časť meča) a po jeho *Stercke* (silná časť meča). A čuj teda, že meč má od priečky až do polovice čepele svoju *Stercke* (silnú časť čepele), s ktorou môžeš odolávať, keď ňa tam súper viaže. Ďalej od polovice až po hrot má meč svoju *Schweche* (slabú časť čepele), kde nedokážeš vzdorovať. Keď však týmto veciam správne porozumieš, tak môžeš s umením riadne pracovať a seba brániť a ďalej učiť kniežatá a pánov, aby mohli dobre obstáť v hre aj v riadnom boji. (*Schimpff und Ernst*). Ale ak sa rád vyľakáš, potom by si sa nemal umeniu šermu učiť, pretože malomyselné a bojácne srdce nerobí vôbec dobre a je každým umením porazené.

Zornhaw

Toto je *Zornhau* so svojimi kusmi

Počuj teda, ak ti jeden seká zhora zo svojej pravej strany, tak mu silno sekni *Zornhau* dlhým ostrým taktiež zo svojho pravého ramena. Ak je potom slabý na meči, tak mu vystreľ svoj hrot vpred dlho (priamo) do tváre a ohroz ho bodnutím.

Druhý kus k *Zornhawu*

Ak si strelil s *Zornhawom* svoj hrot a on sa tomuto hrotu bráni a vykryva (vytláča) bod so *Sterckou*, tak švihni svojím mečom nahor od neho a sekni ho na druhú stranu popri jeho meči znovu do hlavy.

Znovu jeden kus z *Zornhawu*

Ak mu sekáš *zornhawom* a on ti to kryje a ostáva tým silno na meči, tak buď proti nemu taktiež silný na meči a vyjdi *Sterkou* svojho meča na jeho *Schwechu* a pretoč na meči svoju priečku pred tvojou hlavou a bodni ho hore do tváre.

Ďalší kus z *Zornhawu*

Ak si mu bodol s pretočením hore ako bolo napísané, a on potom vyjde s rukami vysoko a kryje ti horný bod s priečkou, tak ostaň stáť v tomto pretočení a zasad' mu hrot dolu medzi jeho ruky do hrude.

Prelomenie na *Abnehmen*

Pamätaj, ak si s ním v silnej väzbe na meči a on trhne svoj meč nahor od tvojho meča a seká ňa na druhú stranu na meči a opäť do hlavy, tak ho viaž silno s ostrým hore do jeho hlavy.

Tu sa všimni jedno dobré učenie

A to je také, že by si mal priamo postrehnúť, keď sa ti jeden viaže sekcom alebo bodom na tvoj meč, či je na meči mäkký alebo tvrdý. A ak si to zistil, tak by si mal v tom (ihneď) vedieť, čo ti je najlepšie a či by si mal na neho útočiť vo *Vor* alebo v *Nach*. Ale nemal by si si dovoliť byť unáhlený v útočení *Kriegom*,

keďže *Krieg* nie je nič iné ako *windovanie* (pretáčanie) na meči.

Item, *Krieg* vykonávaj takto: Ak mu sekneš *Zornhaw*, a hneď ako to vykryje, tak riadne vyjdi s rukami a *winduj* mu hrot na meči do horného otvorenia. Ak ti ten bod vykryje, tak zostaň stáť vo *Winde* a bodni ho s hrotom na spodné otvorenie. Ak on ďalej nasleduje s krytím meča, tak mu prejdi s hrotom popod jeho meč a zaves mu hrot do druhého otvorenia jeho pravej strany. Takto je on s *Kriegom* hore i dolu zahanbený, ak si inak vykonal správne ohrozenia.

Ako by sa mali správne nachádzať seky a body pri každom *windovaní*

Pri každom *windovaní* by si mal správne voliť sek, bod alebo rez. Ak *winduješ*, tak by si mal pohotovo skúšať, čo sa ti bude z týchto troch akcií vykonávať najlepšie. Aby si nesekal, ak máš bodáť, aby si nerezal, keď máš sekať a aby si nebodal ak máš rezať. A pamätaj, ak ti niečo z toho súper vykryje, tak ho trafiš inak. A teda ak ti vykryje bod, tak urob sek. Ak na teba nabieha (*einlauffuje*), tak urob spodný rez na jeho ruky. Toto si pamätaj pri každom strete, či väzbe ak chceš oklamať iných majstrov, ktorí sa ti stavajú.

O štyroch odkrytiach

Tu by si mal pamätať na štyri otvorenia, na ktoré by si mal vždy šermovať. Prvé otvorenie je pravá strana a druhé ľavá strana nad pásom muža. Ďalšie dve sú vpravo a vľavo pod pásom. V prichádzaní (*zufechten*) priamo sleduj, ktoré otvorenia ti súper odkrýva, a na tie sa zameraj a nasleduj (*nachreissen*) vystrelením *langortu* a inak so všetkými ohrozeniami a nevšímaj si ako si počína on so svojimi ohrozeniami, tak šermuješ isto (sebavedomo) a udieraš presnými ranami a nenecháš ho, aby sa dostal on k svojím kusom.

Text a glosa o tom ako lámu *duplieren* a o *mutieren* štyri otvorenia

Ak to chceš niekomu zúčtovať, tak že mu chceš s umením prelomiť štyri otvorenia, tak vykonaj *duplieren* na horné otvorenia proti *stercke* jeho meča a *mutieren* na iné (dolné) otvorenia. A tak ti vravím po pravde, že sa pritom

nebude môcť brániť a ani nebude schopný prísť k vlastným sekom a bodom.

Duplieren

Item, ak si mu sekol *zornhau* alebo iný horný sek a on ti to vykryl so *sterckou* (alebo so silou), tak trhni s ľavou rukou *Indes* hlavicu svojho meča popod pravú ruku a udri ho cez ústa s prekríženými rukami na meči poza jeho čepeľ, alebo ho udri s týmto kusom do hlavy.

Mutieren

Mutieren vykonávajú takto: Ak si sa naviazal na jeho meč horným sek, či inak, tak pretoč rub na jeho meč a poriadne vyjdi s rukami a zaves mu svoju čepeľ zvonku ponad jeho a bodni ho na spodné otvorenie. Takto rob z oboch strán.

Krumphaw

Krumphaw a jeho kusy

Glosa ako by si mal sekať *krumphaw* na ruky. Rob tento kus takto: ak ti seká horný alebo spodný sek z tvojej (pravdepodobná chyba, malo byť z jeho pravej strany) pravej strany na odkrytie, tak odskoč pravou nohou zo seku proti nemu na jeho ľavú stranu a udri ho s prekríženými rukami s hrotom na ruky. Tento kus vykonávajú taktiež proti nemu ak proti tebe stojí v strehu *Ochs*.

Ešte jeden kus z *krumphawu*

Glosa ako by si mal s *krumphawom absetzovať* (odsádzať) horné seký. A rob to takto: ak ti seká horný sek zo svojej pravej strany na otvorenie, tak vykroč s pravou nohou na jeho ľavú stranu (udri/chod') ponad jeho meč s hrotom na zem do *schranchhutu*. Toto rob na obe strany a tiež ho môžeš z tohto *absetzenu* udrieť do hlavy.

Ešte jeden kus z *krumphawu*

Ak chceš oslabiť majstra, tak rob tento kus takto: ak ti seká horný sek zo svojej pravej strany, tak sekni *krump* s prekríženými rukami proti jeho seku na jeho meč.

Ešte jeden kus z *krumphawu*

To je ak si s *krumphawom* sekol na jeho meč, tak ho udri ihneď od meča rubom hore do hlavy, alebo mu pretoč (po *krumpe*) rubom na jeho meč a bodni ho do hrude.

Ešte jeden kus z *krumphawu*

To je ak ti chce sekať zhora zo svojej pravej strany, tak rob, akoby si sa chcel naviazať na jeho meč s *krumphawom* a skráť a prejdi s hrotom popod jeho meč a *zawinduj* na svoju pravú stranu svoju priečku nad hlavou a bodni ho do tváre.

Vedz, ako by sa mal prelomiť *krumphaw*

Ak mu sekáš horný alebo spodný sek zo svojej pravej strany, a on ti potom seká tiež zo svojej pravej strany s prekríženými rukami *krumpom* na tvoj meč a narúša ti tvoj sek, tak ostaň silný svojim mečom na jeho meči a streľ mu popod jeho čepeľ hrot priamo do hrude.

Iné prelomenie *krumphawu*

Pamätaj, ak ho (súpera) sekáš z tvojej pravej strany zhora a on ti seká tiež zo svojej pravej strany s prekríženými rukami *krump* na tvoj meč a tlačí ti ho dolu k zemi, tak *zawinduj* na svoju pravú stranu a vyjdi s rukami riadne nahor nad hlavu a zasad' mu hrot hore do hrude.

Ak ti to vykryje tak ostaň takto stáť s priečkou pred hlavou a pracuj pohotovo s hrotom z jedného otvorenia do druhého. Toto sa nazýva vznešená vojna, s ktorou ho zmätieš dokonca tak, že nebude vedieť, ako by ti mal odolávať .

Zwerchhaw

Zwerchhaw (priečny sek) so svojimi kusmi

Glosa: Pamätaj, že *zwerchhaw* láme všetky seky, ktoré sa sekajú zhora nadol. Tento sek vykonávajú takto: Ak ti seká hore do hlavy, tak priskoč pravou nohou proti nemu zo seku (od tvojho seku) na jeho ľavú stranu a počas skoku pretoč svoj meč priečkou vysoko pred hlavu, tak že tvoje palec príde nadol a udri ho rubom do ľavej strany. Tak zachytíš jeho sek priečkou a zároveň ho trafiš do hlavy.

Ďalší kus z *zwerchhawu*

Glosa ako by si mal pracovať so *sterkou* z *zvera*. Rob to takto: ak mu sekáš *zwerchom*, tak myslí, aby si mu sekol *zwer sterkou* svojho meča silno na tú jeho. Ak on pevne drží proti tomu, tak ho udri na meči (vo väzbe) s prekríženými rukami poza jeho čepeľ do hlavy, alebo ho rež s týmto kusom cez ústa.

Ďalší kus z *zwerchhawu*

Pamätaj, že ak si sa s *zwerchom* naviazal *sterckou* na jeho meč a on silno drží proti tomu, tak odhod' priečkou jeho meč nadol do tvojej pravej strany a udri ho ihneď znovu *zwerchom* okolo do pravej strany jeho hlavy.

Ešte jeden kus z *zwerchhawu*

Taktiež ak si naviazal na jeho meč s *zwerom* a on je mäkký na čepeli, tak mu prilož rub meča na pravú stranu na krk a skoč pravou nohou poza jeho ľavú a trhni ho mečom ponad ňu.

Iný kus

Podobne, ak si sa naviazal na jeho meč s *zwerom* a on je potom mäkký na meči, tak zatlač *zwerchom* jeho meč nadol a prilož mu meč rubom poza jeho ruky vpredu na krk.

Prelomenie proti hornému Zwerchu

Item, ak si sa naviazal na jeho meč svojím horným sekcom sprava či inak, a on ti seká naokolo zwerchom na druhú stranu, tak príď skôr tiež s zwerchom pod jeho meč na jeho hrdlo tak že, si sa sám udrie mečom.

Prelomenie proti spodnému zwerchu

Ak sa na súperov meč naviažeš zo svojej pravej strany a on ti potom seká naokolo *zwerchom* na druhé otvorenie tvojej pravej strany tak ostaň s priečkou nad svojou hlavou a pretoč čepeľ meča nadol proti jeho seku a bodni ho do spodného otvorenia ako je následne vyobrazené.

Ako by si mal v jednom strete s *zwerchom* udierať na štyri otvorenia.

Počuj teda, ak k nemu ideš pri zahájení, tak si všimni ak ti je vhodné (na dosah, ak ti to sadne), tak skoč k nemu a udri ho s *zwerom* na spodné otvorenie jeho ľavej strany. Toto sa nazýva udieranie do pluhu.

Ešte jeden kus z *zwercha*

Vedz, že ak si mu udel *zwerom* na spodné otvorenie, ako bolo pred tým vyobrazené, tak okamžite pokračuj s *zwerom* na druhú stranu do hlavy. Toto sa volá udieranie do *Ochsa*. A udieraj mu ďalej pohotovo stále s jedným *zwerom* do *Ochsa* a druhým do pluhu, krížom z jednej strany na druhú a udri mu horný sek do hlavy a stiahni sa preč (*abzug*).

Pri každom *zwerchu* by si mal riadne skákať súperovi do strán. Kým ho chceš zraziť, tak môžeš riadne triafať do hlavy a dbaj, aby si bol v skoku riadne zakrytý svojou priečkou hore pred hlavou.

Toto je text a glosa o jednom stucku z zwerchhawu a volá sa feler (chyba)

Glosa: Vedz, že s *felerom* budú všetci šermiari, ktorí radi kryjú zmýlení a porazení. Tento kus vykonávajú takto: ak k nemu prichádzaš (v *zufechten*) tak sprav ako by si ho chcel udrieť voľným *zwerchom* na ľavú stranu jeho hlavy, ale strhni svoj meč a udri ho s *zwerchom* na spodné otvorenie jeho pravej strany ako stojí následne nakreslené. Tak si ho podľa želania zasiahol dolu a porazil.

Toto je text a glosa o ďalšom *stucku* z *zvera*, ktorý sa volá *Verkerer*

Tento *stuck* by si mal vykonávať nasledovne. Ak si sa mu naviazal na jeho meč, buď horným alebo dolným sekom, tak pretoč svoj meč, tak aby ti palec prišiel dolu a bodni ho hore do tváre. Takto ho prinútiš, aby musel vykryť a počas jeho krytu uchop s ľavou rukou jeho pravý lakeť a skoč ľavou nohou pred jeho pravú a hoď ho ponad ňu, ako je následne vyobrazené. Alebo mu urob *durchlauffen*, ako nájdeš v kapitole popísané *durchaluffen*.

Toto je text a glosa o ďalšom *Feleri*

Tento štuk sa nazýva dvojité *Feler*, lebo sa pri ňom v priblížení vykonáva až dvojité zmätenie súpera. To prvé vykonaj takto: ak sa k nemu prichádzaš v zahájení tak skoč pravou nohou proti nemu a sprav akoby si chcel udrieť *zwerom* do ľavej strany jeho hlavy a strhni svoj úder a udri na pravú stranu jeho hlavy, ako stojí následne vyobrazené.

Toto je text a glosa o ďalšom *Feleri*

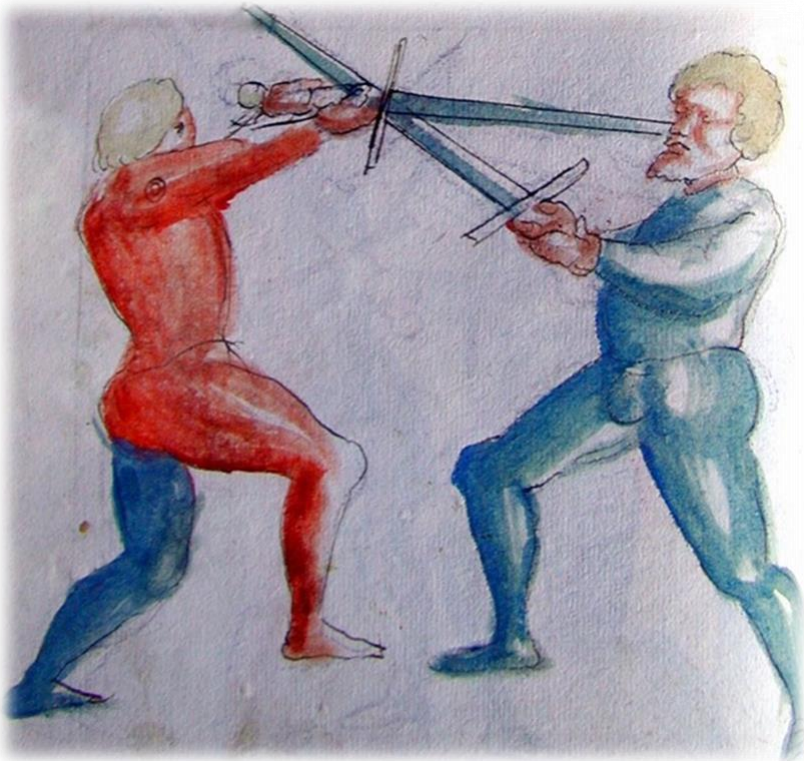
Ak si udrel prvým zmätením na pravú stranu jeho hlavy, ako bolo predošle vyobrazené, tak ber rez dolu do jeho rúk a udri znovu do ľavej strany do hlavy a choď s rubom v prekrížených rukách ponad jeho meč a skoč mu doľava a rež ho s ostrím cez ústa, ako je tu namaľované.

Schielhau

Toto je text a glosa o *Schilhaw*e a o *stuckoch*, ktoré sa z neho robia

Schiller je sek, ktorý láme byvolov, ktorí nadobúdajú svoje majstrovstvo hrubou silou. Zláme ich seky a ich body a vykonávajú ho takto: ak ti súper seká sprava zhora, tak sekni tiež z tvojej pravej strany rubom a s natiahnutými rukami proti jeho seku na *schwechu* jeho meča a udri ho do pravého ramena, ako je tu následne namaľované. Ak ti ale *durchwechsle* tak mu streľ sekom priamo/dlho do hrude. Takto sekaj aj keď proti tebe stojí v strehu *Pflugh*, alebo ak ňa chce dolu bodaf.

Toto je text a glosa o jednom *stucku* zo Schillera

Toto je jedno učenie, že by si mal poškúľovať a celkom priamo vidieť, či šermuje proti tebe nakrátko. Toto spoznáš podľa toho, že ak na teba seká nemá svoje ruky od seba dlho natiahnuté. Vtedy sekni tiež a choď v seku hrotom popod jeho meč na druhú stranu a zawinduj prečkou doprava ponad svoju hlavu a bodni ho do tváre, ako stojí následne namaľované.

A tiež, všetci šermiari, ktorí tak nakrátko šermujú z *Ochsa* a z *Pflughu* a stále *windujú* pre sebou, takým veselo *durchwechsluj* proti sekcom a bodom s dlhým hrotom. (Tu nám preklad nie je celkom jasný, ale snáď niečo, ako...) A tak obstoíš proti nemu na meči a bude ťa musieť pustiť k tvojej práci (aj keď je to spomenutý večer, *arbeit* by však dávalo väčší zmysel) bude porazený.

Toto je text a glosa o ďalšom stucku zo Schillera

Vedz, že *schiller* láme klamom v tvári dlhý hrot (*langort*) a vykonávajú to takto: ak proti tebe stojí a drží svoj hrot s vystretými rukami proti tvojej tvári, či hrudi tak stoj s ľavou nohou vpredu a poškuľuj tvárou po jeho hrote a urob ako keby si naň chcel seknúť, ale sekni silno rubom na jeho meč a streľ mu hrot dlho do krku s príkrokom pravej nohy, ako je tu následne namaľované.

Toto je text a glosa o ďalšom štuku zo *Schillera*

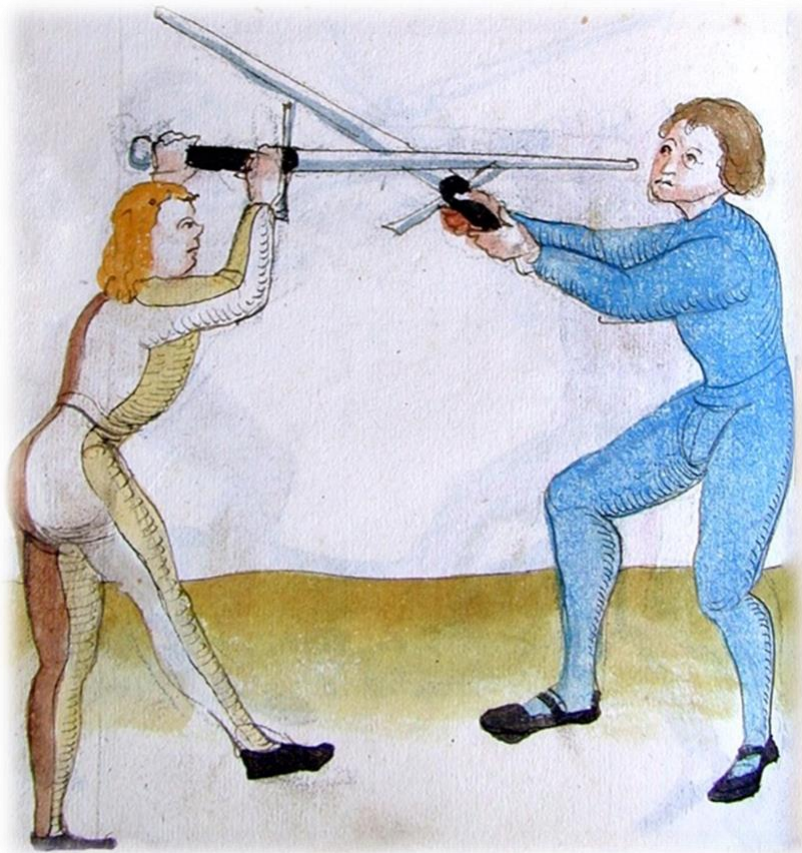
Pamätaj ak na teba súper chce sekať zhora, tak poškľuuj tvárou, ako keby si mu chcel udrieť do hlavy, ale sekni rubom proti jeho seku a udri ho k čepeli meča hrotom do ruky, ako je tu namaľované.

Scheitelhaw

Toto je text a glosa o *Scheitelhawe* a o stúckov z neho vychádzajúcich

Scheitelhaw je sek nebezpečný pre tvár a hrud'. Rob ho takto: ak proti tebe stojí v polohe *Alber*, tak sekni ostrím od svojho temena zhora nadol a zostaň pri seku vysoko s rukami a zaves mu hrot do tváre ako je následne vyobrazené.

Ďalší štuk zo scheitlera

Ak ti vykryl *scheitlera* s priečkou pevne nahor, tak pretoč svoj meč priečkou hore pred svoju hlavu a zasad' mu hrot nadol do hrude ako je tu stojí namaľované.

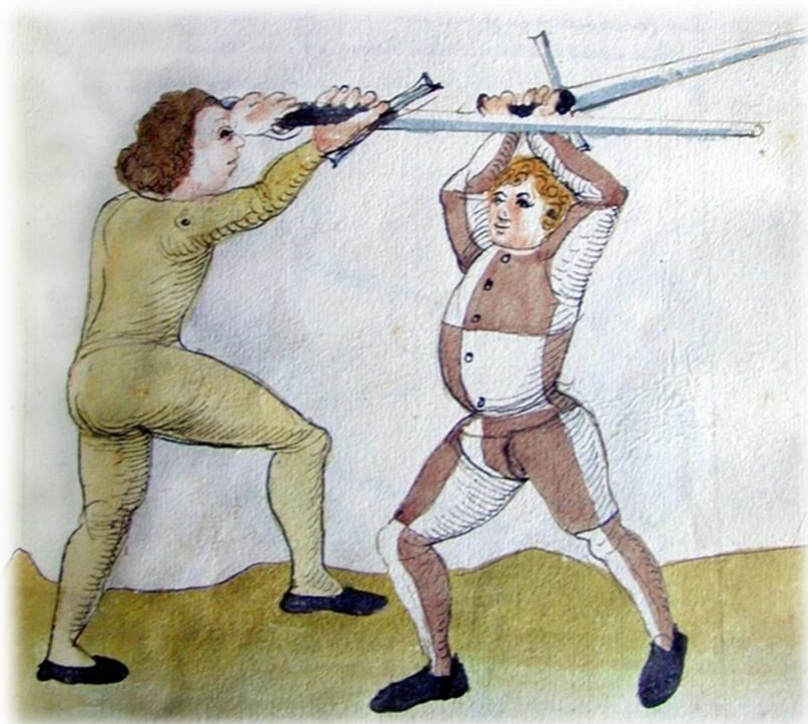
(Obrázok chýba)

Ako *kron* (koruna) láme *scheitler*

Ak mu sekáš *scheitler* z hora a on to kryje s priečkou vysoko nad svojou hlavou, tak toto vykrytie sa volá *kron*. A z neho ti urobí *einlaufen*.

Ako rez láme korunu

Ak ti vykryl korunou *scheitler* alebo iný horný sek a nabieha na teba (*einlaufen*), tak použi rez pod jeho zápästia do rúk a tlač silno nahor. Tak je korona prelomená. Pretoč svoj meč z dolného na horný rez a stiahni sa preč.

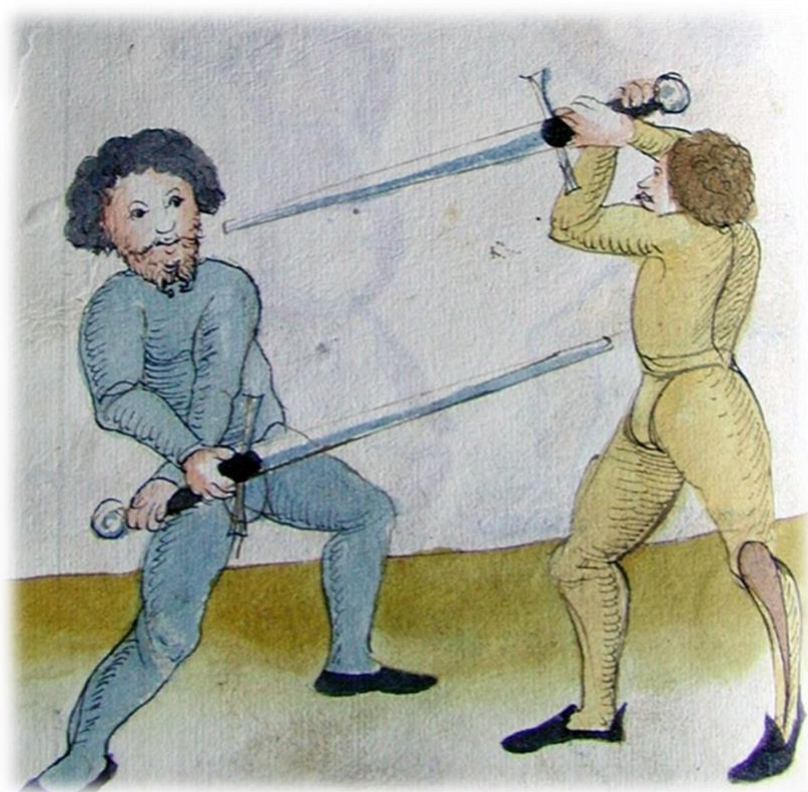
O štyroch polohách

Toto je text a glosa o štyroch polohách

Vedz, že by sa nemal v iných polohách zdržiavať ako v týchto štyroch, ktoré sa tu menujú.

Prvý streh sa volá *Ochs* (Vôl) a rob ho takto: postav sa ľavou nohou vpred a drž svoj meč rukami blízko tvojej pravej strany priečkou pred hlavou a mier hrotom súperovi na tvár ako je tu nakreslené.

Druhý streh sa volá *Plughf* (pluh) a urob ho takto: postav sa ľavou nohou vpred a drž svoj meč s prekríženými rukami pri tvojej pravej strane nad kolenom, tak že mu hrot mieri do tváre ako je tu nakreslené

Tretí streh sa volá *Alber* (topoľ, hlupák) a rob ho takto: postav sa pravou nohou vpred a drž svoj meč natiahnutými rukami pred sebou s hrotom do zeme ako je tu nakreslené.

Štvrtý streh sa volá *Vom Tag* (zo dňa) a urob ho takto: postav sa ľavou nohou vpred a drž svoj meč na (pri) svojom pravom ramene ako je tu nakreslené alebo ho drž s natiahnutými nad hlavou. To ako by si mal šermovať z týchto polôh nájdeš v tejto knižke všetko napísané.

Ako si počul predtým, že by si mal iba zo štyroch polôh šermovať, tak by si mal tiež vedieť, že štyri *versetzen* (štyri kryty, ale nie pasívne) lámu práve tieto polohy. Štyri *versezten* sú štyri seky.

Prvý je *krumphau*, ktorý láme streh, ktorý sa nazýva *Ochs*.

Ďalší je *zwerchhau*, ktorý láme streh *Vom Tag*.

Tretí je *schiller*, ktorý láme streh *Pflugh*.

Štvrtý je *scheitler*, ktorý láme streh nazývaný *Alber*.

A chráň sa inak pred všetkým krytím (*versetzen*), aké vykonávajú zlí šermiari a pamätaj ak on seká, sekaj tiež, ak on bodá bodaj tiež a to ako by si mal sekať a bodáť nájdeš napísané v časti o piatich sekoch a o *absetzen*.

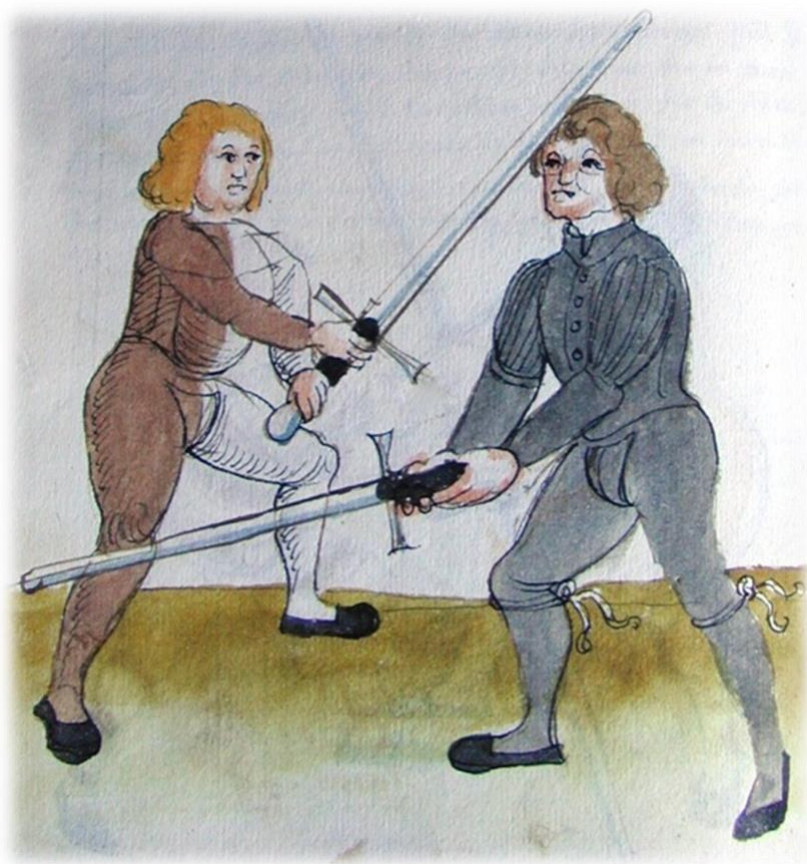
Toto je jeden kus a glosa proti krytom

Ak ti súper *versetzuje* (vykrýva) tvoj *oberhaw* tak choď do jeho krytu hlavicou ponad jeho prednú ruku a trhni nadol a s trhnutím ho zároveň udri mečom do hlavy ako je tu vyobrazené.

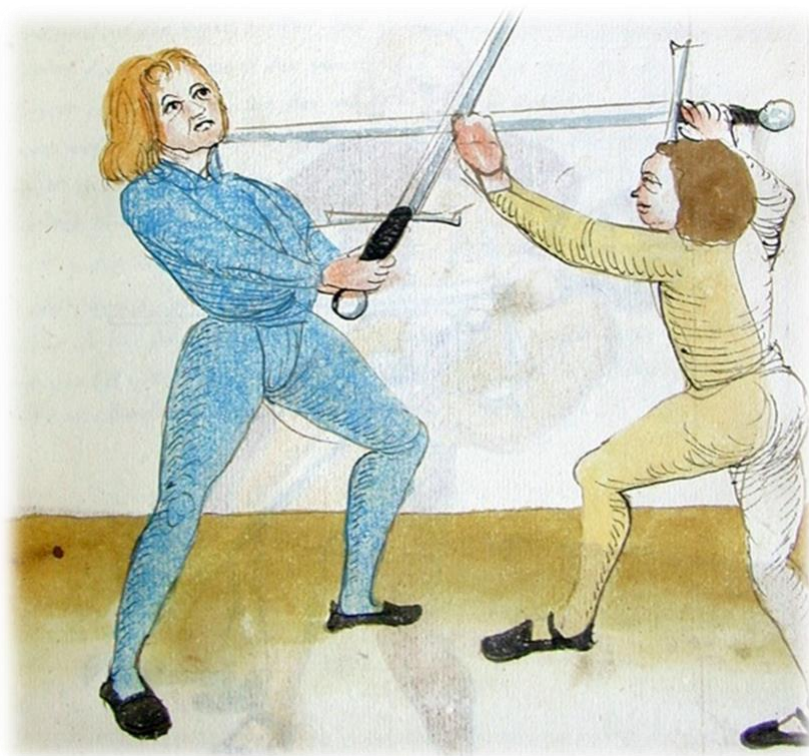
Ešte jeden kus proti krytom

Vedz, že ak sekáš *unterhau* zo svojej pravej strany a on ti naň padne mečom, tak že sa nemôžeš oslobodiť, či vyviaznuť, choď pohotovo s hlavicou ponad jeho meč a udri ho so *schnappen* s ostrím do hlavy ako je následne *vyobrazené*. Alebo ak ti padne na meč proti tvojej ľavej strane tak ho udieraj rubom.

Toto je text a glosa ešte jedného kusu proti krytom

Ak mu sekáš od svojho pravého ramena zhora a chceš to s ním skoro ukončiť, tak vedz, že ak ti kryje, udri ihneď naokolo *zwerchom* a uchop s úderom svoj meč ľavou rukou do stredu čepele a zasad' mu hrot do tváre ako stojí následne namaľované. Alebo mu zasad' hrot do jedného zo štyroch otvorení, na ktoré môžeš najlepšie udrieť.

Toto je text a glosa ešte jedného kusu proti krytom

Vedz, že ak si mu zasadil hrot do tváre s polovičným mečom (držanie ľavou rukou v polke čepele), ako bolo ukázané v predchádzajúcom kuse a on ti to vykryje, tak ho udi hlavicou na druhú stranu jeho hlavy. Alebo priskoč pravou nohou za jeho ľavú a choď hlavicou ponad jeho pravé rameno okolo krku a strhni ho ponad svoju pravú nohu ako tu stojí nakreslené.

Toto je text o cítení a o slove Indes

Mal by si sa dobre naučiť a rozumieť Fühlenu (cíteniu) a slovu Indes, lebo ide o dve veci, ktoré patria k sebe a sú najväčším umením v šerme.

Vedz teda, že keď jeden druhého naviaže, tak by si mal v tom ako sa meče zrazia pohotovo cítiť, zakúsiť, či sa naviazal mätko alebo tvrdo, a akonáhle to zistíš, tak si spomeň na slovo Indes, to značí, že v tom samom cítení mal pohotovo pracovať po mätkom a po tvrdom na najbližšie otvorenie, čím je on porazený skôr ako si to on uvedomí.

Tiež vedz, že by si v každom naviazaní mala myslieť na na slovo Indes. Indes duplieruj, indes mutieruj, indes durchlauffuj, indes durchwechsluj, indes ho ber rezom, indes s ním zápas, indes mu zober meč. Indes rob čokoľvek v umení po čom tvoje srdce túži. Indes je ostré slovo, ktorým sú všetci šermiari zrezaný, ktorí toto slovo nepoznajú a slovo Indes je kľúčom, ktorý odomyká celé umenie šermu.

O nachreissen

Mal by si sa dobre naučiť *nachreissen*, keďže sa sa vykonáva dvojako. Prvé vykonávajú ak ti súper chceš sekať zhora. Všimni si ak súper sťahuje meč k úderu tak nasleduj svojím sekcom alebo bodom a trať ho do horného otvorenia skôr ako on príde so svojím sekcom. Alebo mu padni s dlhým ostrým hore na ruky a zatlač ho tak od seba.

Iné nachreissen

Ak sa súper prisekáva k teba zhora a ak jeho meč ide už nadol do zeme, tak nasleduj so sekcom jeho do hlavy skôr ako ako on vyjde nahor.

Alebo ak ťa chce bodáť, tak si všimni kým sťahuje k sebe meč na ho nasleduj a bodni ho skôr ako on dokončí svoj bod.

O technike Eusser nym

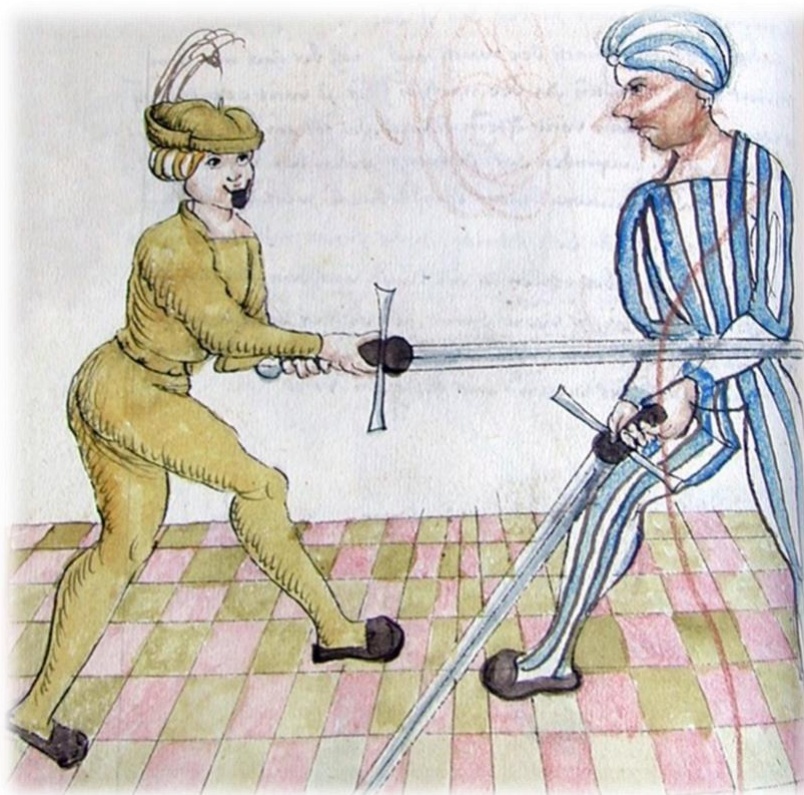
Vedz, že dva *Eusser nym* sú dve *nachreissen* an meči. Vykonávajú ich takto: Ak ti súper seká prvý, tak ho *nachreisuj*. Ak ti to on vykryje tak ostaň mečom na jeho meči a potvrd', či je v ohrození mäkký alebo tvrdý. Ak zdvíha svojím mečom ten tvoj silno nahor tak sa načiahni svojím mečom zvonka ponad jeho a bodni ho do dolného otvorenia.

Druhý Eusser nym

Ak proti nemu šermuješ spodnými sekmi alebo inými spodnými ohrozeniami a on ti to zvedie a *zawinduje* ti na meči skôr ako by si mohol vyjsť nahor, tak ostaň silný na meči dole na jeho a ak ti on *zawinduje* a ide ti po po hornom otvorení, tak nasleduj jeho meč a s dlhým ostrým zober jeho *schwechu* a zatlač nadol a bodni

Toto je text a glosa o kuse *Nachreissen*

Vedz, že ak súper presekáva pred teba, tak mu *nachreisuj* (nasleduj jeho sek) sekou na horné otvorenie. Ak on následne vyjde mečom nahor a naviaže sa ti na tvoj, tak akonáhle sa meče zrazia padni z meča ostrím ponad jeho ruky a tlač ho od seba ako je tu vyobrazené. Alebo ho porež od meča cez ústa. Toto rob z oboch strán.

Toto je text a glosa o *überlaüffen*

Ak ti súper v *zufechten* nejakým sekom alebo bodom mieri na spodné otvorenie, tak vedz, že by si ho nemal kryť ale vyčkať aby si ho *überlauffoval* (nadbephol dosahom) sekom do hlavy alebo zasadením hrotu ako je tu stojí následne nakreslené. Tak si ho zahanbil, pretože všetky horné seký a horné *ansetzen* prevyšujú v dosahu tie spodné.

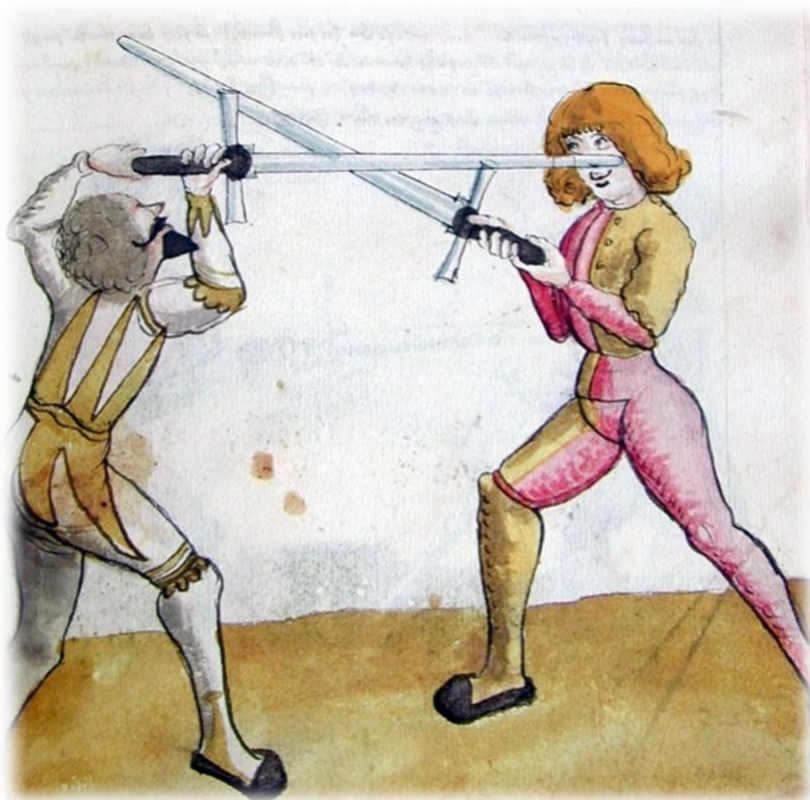
Toto je text ako by sa mal *absetzovať* proti sekom a bodom

Mal by si sa naučiť s umením *absetzovať* seky a body tak, že ho tvoj hrot trafi a jeho (útok) je prelomený. Ak stojí proti tebe súper a drží svoj meč ako keby ťa chcel dolu bodáť, tak sa postav proti nemu do polohy *pflug* na tvojej pravej strane a ponúkni mi otvorenie na ľavej. Ak ťa bodá dole na toto otvorenie tak *zawinduj* mečom proti jeho bodu do svojej ľavej strany a vykroč pravou nohou. Takto tvoj hrot zasiahne a jeho prepadne ako je tu nakreslené.

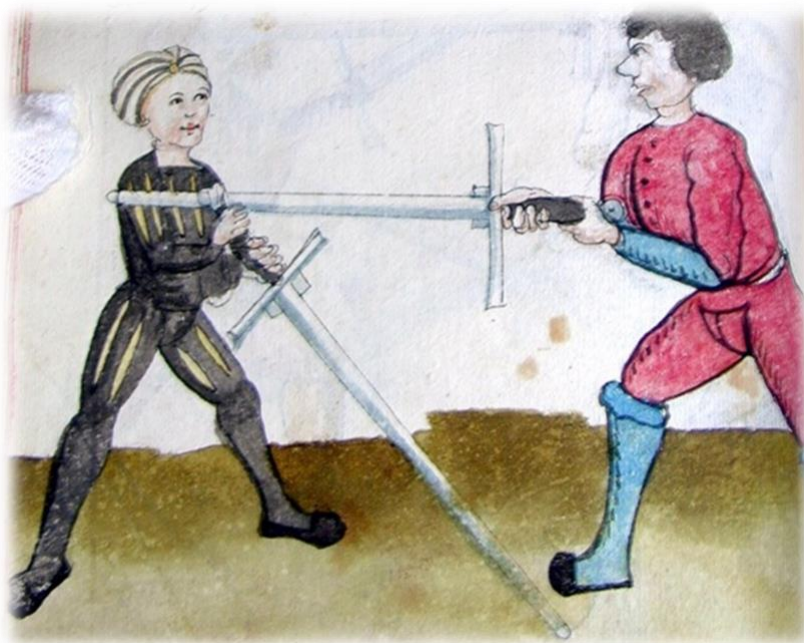
Ďalší kus o *absetzen*

Vedz, že ak proti nemu stojíš v polohe *pflugh* zo svojej ľavej strany a on ti seká potom na horné otvorenie tvojej ľavej strany tak vyjdi s mečom hore a *zawinduj* doľava proti jeho seku aby si mal priečku pred hlavou a vykroč s pravou nohou a bodni ho do tváre, ako tu stojí nakreslené.

Toto je text a glosa o *durchwescheln*

Durchwechselln by si sa mal naučiť a vykonávať takto: ak sekáš alebo bodáš na súper v *zufechten* a on sa ti naviaže na meč sekom alebo s krytom (*versetzen*), tak nechaj svoj hrot preklíznúť popod jeho meč a bodni ho do opačnej strany tak mu zaiste nájdeš otvorenie ako tu stojí nakreslené.

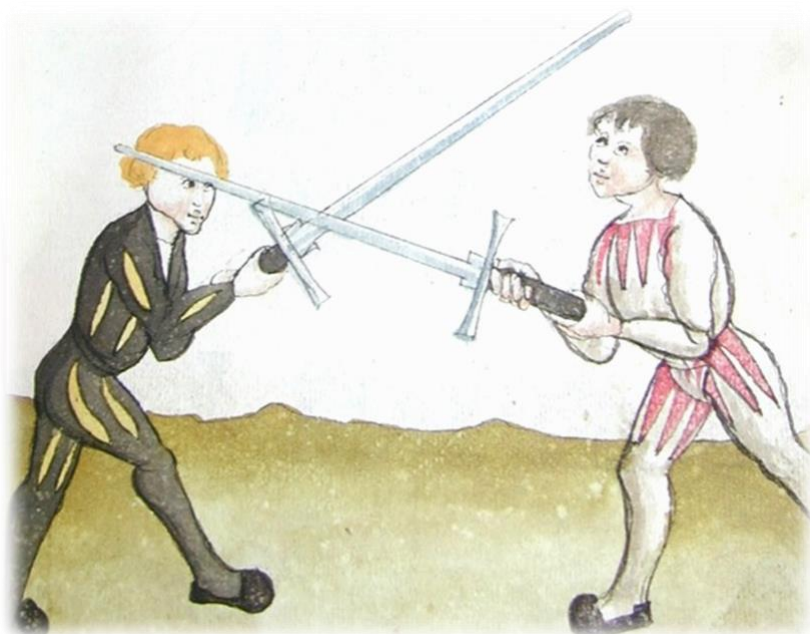

Ak ti tvoj bod zbadá a pôjde s krytom po ňom, tak *durchwechsluj* znovu na opačnú stranu.

Ak k nemu prichádzaš, tak sa postav ľavou nohou vpred a drž svoj meč dlho proti jeho tvári. Ak ti sekne zhora alebo zdola po meči a chce ti ho odraziť preč, tak nechaj svoj hrot klesnúť a bodni ho do druhého otvorenia na druhú stranu a tak rob proti všetkým sekom.

Toto je text a glosa o Zucken (trhnutí)

Ak sa k nemu približuješ v *zufechten*, tak mu sekni z pravého ramena hore do hlavy. Ak ti súper naviaže na meč krytom, či inak, tak prikroč vo väzbe k nemu bližšie a trhni svojím mečom nahor od jeho čepele a sekni ho na druhú stranu znovu hore do hlavy ako je tu vyobrazené a pracuj pohotovo s *duplieren*, či inak s inakšími kusmi po ďalšom otvorení. Alebo urob ako keby si chcel robiť *zucken* ale zostaň na meči a bodni ho okamžite po meči znovu do tváre. Ak sa ti nepodarí zasiahnuť bodom, tak popracuj s *duplieren*, či inými kusmi.

Toto je text a glosa o *Durchlauffen*

Vedz, ak jeden na druhého nabieha (*einlauffen*) a vyjde hore s rukami a chce silou preniknúť, tak choď hore tiež a drž svoj meč s ľavou rukou za hlavicu nad svojou hlavou a nechaj čepeľ visieť ponad svoj chrbát a vbehni hlavou popod jeho pravé rameno a skoč pravou nohou poza jeho pravú stranu a počas skoku oblap svojou pravou rukou jeho telo spredu a uchop ho na svoj pravý bok a hod' ho pred seba.

Druhý kus s *Durchlauffen*

Vedz, že ak ti súper nabieha s mečom hore a chce tak preniknúť, tak drž svoj meč ľavou rukou za hlavicu a necháj svoju čepeľ visieť ponad chrbát. Vbehni s hlavou popod jeho pravú ruku a zostaň s pravou nohou pred jeho pravou a choď s pravou rukou poza jeho trup a uchop si ho na svoj pravý bok a hoď ho za seba.

Iné zápasenie s mečom

Vedz, že ak na niekoho nabiehaš, tak pusti svoj meč z ľavej ruky a drž ho v pravej, a choď s hlavicou ponad jeho pravú ruku a potiahni ju nadol a s ľavou uchop jeho pravý lakeť a skoč ľavou nohou pred jeho pravú a trhni ho tak ponad svoju nohu na svoju pravú stranu.

Vedz, ak jeden na druhého nabieha tak choď ľavou rukou ponad jeho pravú a uchop tak jeho pravú ruku svojou obrátenou rukou (palcom nadol) a zatlač pravou rukou jeho ľavú ponad svoju ľavú a skoč s pravou nahou poza jeho pravú a otoč sa od neho na jeho ľavú stranu a hoď ho ponad pravý bok.

Ak ti jeden nabieha s mečom tak nechaj svoj meč padnúť a pretoč svoju pravú ruku a uchop tak jeho pravú zvonku a s ľavou ho chyť za pravý lakeť a skoč s ľavou nohou pred jeho pravú a hoď pravou rukou jeho pravú rukou ponad svoju ľavú a zdvihni ho tak nahor. Takto mu môžeš zlomiť ruky, alebo hodiť pred seba ponad nohu.

Ak ti jeden nabieha tak pretoč svoju ľavú ruku a choď ňou ponad jeho pravú. Uchop jeho meč za rukoväť medzi oboma jeho rukami a trhni na svoju ľavú stranu, čím mu odoberieš meč.

Odobratie meča

Ak sa ti súper *versetzenom* alebo inak naviaže na meč, tak uchop pretočenou ľavou rukou obe čepele a drž ich pevno spolu. Choď pravou rukou proti svojej ľavej strane s hlavicou popod jeho obe ruky, a trhni nahor a doprava, tak ti ostanú oba meče v rukách.

O rezaní

Existujú 4 rezy. Prvý vykonávajú takto: Ak ti jeden nabieha vysoko s rukami hore a chce silno preniknúť na tvoju ľavú stranu, pretoč dvoj meč a padni mu s dlhým ostrým a prekríženými rukami pod jeho priečkou na jeho ruku a zatlač mu s rezom hore.

Alebo ak ti nabieha proti tvojej pravej strane, tak mu padni krátkym ostrým na jeho ruku a zatlač mu s rezom dohora.

Iný rez

Ak sa silno naviažeš na súper sekom, či inak a on vykonáva *schnappen* a seká ti naokolo do hlavy, tak pretoč svoj meč s priečkou pred svoju hlavu a rež ho zdola cez jeho ruky. Veď mu rez hrotom nadol do jeho hrude.

Ďalší rez

Tento rez vykonávaj takto. Ak sa ti súper naviaže na meč proti tvojej ľavej strane a seká ti potom naokolo zwerchom alebo inak (*Umbschlagen*) na tvoju pravú stranu, tak uskoč od seku ľavou nohou na jeho pravú stranu a padni mu s dlhým ostrím zhora na obe ruky. Tak to vykonávaj z oboch strán.

O premene rezu

Ak môžeš, rež pri svojom nabiehaní súpera spodným rezom cez jeho ruku tak, že tvoj hrot vychádza proti jeho pravej strane nahor, vtedy zatlač svojím rezom pevne nahor a s rezom priskoč svojou ľavou nohou na jeho pravú stranu a pretoč svoj meč s dlhým ostrím hore ponad jeho ruky, tak že tvoj hrot smeruje proti jeho ľavej strane a zatlač jeho ruky takto od seba.

O dvoch zaveseniach

Vedz, že existujú dve zavesenia z jednej ruky a jednej strany od zeme. Tieto vykonávaj takto:

Ak sa mu naviažeš na meč svojim spodným *absetzen* proti svojej ľavej strane, tak zaves svoju hlavicu proti zemi a bodni ho zospodu z visenia do tváre. Ak ti potom odstrčí tvoj hrot s krytom nahor tak ostaň teda na meči a vyjdi svojim mečom nahor a zaves mu hrot zhora nadol do tváre. A v dvojitom zavesení by si mal pohotovo vykonávať všetky možné ohrozenia (seky, body a rezy), potom ako zistíš, či je vo väzbe tvrdý alebo mäkký.

O sprechfenster

Vedz, čo značí *sprechfenster*. Ak ti súper sekmi alebo krytmi zaviazal meč, tak ostaň pevný s napriamenými rukami dlhým ostrým na jeho meči s hrotom pred tvárou. Stoj isto a sleduj jeho počiny, ktoré chce na teba vykonať.

Teda ak ti seká naokolo (*umbschlagen*) horným sekom, tak zaviaž jeho sek *sterckou* dlhým ostrým smerom do jeho hlavy.

Alebo ak ti *umbschläguje zwerchom*, tak choď horným rezom na jeho ruky.

Alebo ak sťahuje svoj meč k sebe a chce ňa bodáť dolu, tak ho nasleduj (*nachreissen*) a zasad' mu hrotom hore.

Alebo ak sa nechce z väzby stiahnuť, ani sekať naokolo, tak popracuj na meči s *duplieren* alebo inak s iným kusmi, podľa toho ako zistíš, či je mäkký alebo tvrdý na meči.

To si pamätaj, čo znamená dlhý hrot

Vedz, že keď k nemu v *zufechten* približuješ, tak postav svoju ľavú nohu vpred a drž mu hrot s napnutými rukami dlho pred tvárou alebo hrud'ou. Ak ti on seká potom zhora nadol do hlavy, tak pretoč svoj meč proti jeho seku a bodni ho do tváre. Alebo ak ti seká zhora, či zdola na meč a chce odhodiť tvoj hrot tak *durchwechsluj* a bodni ho do opačnej strany na otvorenie.

Alebo ak silno trafi sekom tvoj meč, tak prepusti svoj meč do *umbschnappen*, čím ho trafiš do hlavy.

A ak ti súper nabieha, tak použi zápasenie alebo rez.

Text o ukončení Spisu

Toto je jedno učenie, kde je Spis krátko poňatý. Učí sa v ňom, že by si mal byť v umení dobre poučený a vycvičený proti tomu, s ktorým šermuješ, aby si vedel vykonávať svoje prelomenia proti jeho kusom. A aby si zvlášť z každého prelomenia vedel pracovať s tromi ranami. Taktiež máš dobre visieť na meči a z vísenia by si mal priniesť 8 pretočení a tieto pretočenia by si mal tiež zvážiť, tak by si jedno vedel trojako vykonávať.

Vedz, že sú štyri naviazania meča. Dve horné a dve spodné. A teraz by si mal z každého naviazania meča zvlášť vykonávať dve pretočenia.

Ak ťa súper viaže hore proti tvojej ľavej strane, tak pretoč svoje krátke ostrie na jeho meč a vyjdi riadne s rukami hore a zaves mu svoj hrot hore a bodni ho do tváre. Ak ti súper tento bod vykryje, tak nechaj svoj hrot visieť na meči a pretoč na svoju pravú stranu. To sú dve pretočenia na jednej strane meča.

Alebo ak ťa viaže hore proti tvojej pravej strane, tak pretoč tiež proti jeho pravej strane svoje dlhé ostrie na jeho meč a vyjdi riadne s rukami nahor a zaves mu hrotom hore a bodni ho do tváre. Ak ti vykryva tento bod so silou, tak nechaj svoj hrot visieť hore na meči a pretoč na svoju ľavú stranu a bodni. To sú pretočenia z dvoch horných naviazaní z pravej a ľavej strany.

Tiež by si teraz mal vedieť, ako by si mal vykonávať štyri pretočenia so všetkými ohrozeniami z dvoch spodných naviazaní, podobne ako zhora, čím bude pretočení hore a dolu osem.

Mysli na to, že by si z každého pretočenia mal vykonávať buď sek, rez alebo bod. A toto sa nazýva tri rany (*drei wunder*). Tiero sa môžu a majú vykonávať dvadsaťštyri krát z ôsmich pretočení. Týchto osem pretočení by si sa mal riadne naučiť vykonávať z oboch strán, aby si s pri každej rane (*wunder*), zisťoval len, či je mäkký alebo tvrdý, nie viac. Ak tieto dve veci zistíš tak vykonaj správne veci, ktoré k tomuto pretočeniu náležia. Kto tak nečiní, ten bude každým pretočením porazený.

Apendix – šerm z *nebenhutu* alebo *eysenpfortu*

Nu vedz ako sa malo šermovať dlhým mečom z polohy, ktorá sa nazýva *Eysen pfort* a ako by sa z nej mali vykonávať *streichy* a mnoho dobrých kusov, čo z nej vychádza, ktoré sú neobyčajné a ani mnohí majstri meča o nich nevedia nič povedať.

Vedz, že by sa *streichy* z *eysen pfortu* mali vykonávať z ľavej strany, lebo sprava nie sú tak isté a bezpečné.

Prvý kus rob takto: Ak si uložený v *eysen pforte* z ľavej strany, a ak ti súper seká zhora nadol, tak štrajchni silno rubom zdola nahor na jeho meč a ak ti proti tomu silno drží a nie je vysoko s rukami, tak zadupľuj medzi ním a jeho mečom rubom na jeho ľavú stranu na jeho krk.

Ak si štrajchol nahor na jeho meč ako v kuse pred tým a on silno drží proti tomu, tak rýchlo udri naokolo *zwerchom* na jeho ľavú stranu a *zadupľuj* medzi ním a mečom s dlhým ostrím na jeho pravú stranu na krk.

Ak si sa mu zdola naviazal *štrajchom* na jeho meč a on je mäkký na meči, tak mu sekni do ruky priamo ostrím hore do otvorenia.

Ak si mu *štrajchol* na meč a on ti padol silno mečom na ten tvoj, tak choď rýchlo hlavicou ponad jeho meč a nechaj svoj hrot vzad od jeho meča vykĺznuť a udri ho rubom do hlavy.

Ak si mu *štrajchol* na jeho meč a on vyjde vysoko nahor a *winduje*, tak ho udri do pravej strany z vystretými rukami a odkroč s tým vzad.

Ak si mu *štrajchol* na jeho meč a on vyjde vysoko nahor a *winduje*, tak mu to zatvrd' ostrím a ak ti on potom seká naokolo s *zwerchom*, tak o udri do ľavej strany s odkrokom.

Ak vykonávaš *štrajchen* neho a on drží svoj meč priečne pred ním a je vysoko s rukami a chce padnúť na tvoj meč, tak mu *štrajchni* dole na jeho meč a udri ho na ruky alebo mu vraz do hrude.

Ak je s rukami dole a chce ti padnúť na (na meč proti *nebenhutu*), tak *štrajchni* skrz na druhú stranu a udri ho hrude toto je *duchwechslovanie*.

Ak mu *štrajchuješ* skrz (asi *štrajch* s *durchwechslom* z kusu pred týmto) tak mu padni ostrím na jeho meč a *zawinduj* na svoju ľavú stranu, tak aby tvoj meč prišiel dole a choď mu s ostrím na jeho pravý krk so *sterckou* a skoč pravou nohou poza jeho ľavú a strhni ho mečom ponad ňu.

Ak z *štrajchu* *durchwechsľuješ* prichádzaš na druhú stranu nahor na jeho meč, tak môžeš ten (predchádzajúci) kus rovnako dobre vykonávať ale z druhej strany s hádzavým pohybom a všetkými vecami.

Prichádzanie z Absetzen

Ak s jedným šermuješ a ak k nemu prichádzaš, tak choď v *Pflughu* a rob pohotovo s *winden* z jednej strany na druhú a tak, že tvoj hrot ostáva pred tebou a z toho môžeš robiť vykrývanie, to je Nach. A v tom môžeš zatvrdzovať s ostrím a z toho vykonávať všetky pred týmto menované kusy. Tiež môžeš seký a body *absetzovať* a tie priamo lámať s *winden* a hrotom hľadať otvorenia.

Toto je schranckhut

Ak s jedným šermuješ a prichádzaš k nemu do blízkosti, tak stoj s ľavou nohou vpredu a ulož si meč hrotom na zem na tvoju pravú stranu, tak aby ostrie bolo nahor a z ľavej strany rubom nahor a pravou nohou vpred.

Kusy zo Schranckhutu vykonávajú takto

Ak ti jeden seká zhora, či zdola, tak mu sekni krivo na otvorenie s vykročením.

Alebo mu sekni krivo na plochu a akonáhle sa to zrazí, tak hľadaj Nach s rubom.

Alebo sprav *verkerer* s hrotom do jeho tváre a ak ti zaviaže tak zatvrd' ostrím a môžeš vykonávať všetky už kusy spomínané pri *Streichen*.

Toto sa nazýva Redel

Ak s jedným šermuješ tak natiahni ruky dlho pre seba tak aby tvoj palec ostal

hore a obtáčaj svojím hrotom pred ním rovnako ako koleso zospodu na tvoju ľavú stranu pohotovo a choď tak k nemu a z toho môžeš *durchwechslovať* na ktorú stranu chceš alebo sa môžeš naviazať. A ak si sa naviazal tak môžeš robiť kus aký len chceš ako si myslíš, že je najlepšie.

Ďalšie prelomenie Zwera

Ak stojíš v strehu *Vom Tag* a súper na teba seká *zwerch*, tak sekni *zornhaw* súčasne s ním silno na jeho meč a hľadaj otvorenie hrotom a ak ti chce potom sekať naokolo (*umbschlagen*) *zwerom* na opačnú stranu, tak príď skôr s *zwerchom* popod jeho meč na krk alebo ho rež ostrím do rúk kým seká naokolo.

Prelomenie proti prelomeniu

Ak sekáš *zwerch* a súper ňa chce rovnako predbehnúť *zwerchom* popod tvoj meč na krk, tak mu padni *Indes* silno ostrím na jeho meč, tým je to prelomené a zober najbližšie otvorenie kde sa ti dá.

Proti spodnému rezu do rúk

Ak súperovi sekáš zhora a on ti to kryje a ide vysoko s priečkou a ty tiež a nabiehate obaja na seba, tak ber spodný rez a ak ti chce robiť on spodný rez popod tvoje ruky do paží, tak nasleduj jeho meč nadol s ostrím a tlač dole, tak si mu to prelomil a hľadaj otvorenie.

Keď ale prichádzaš vysoko s rukami a tvoj spoločník tiež

A nabieha na teba a chce ti s hlavicou udrieť medzi paže popod ruky pod oči alebo do hrude, tak choď hlavicou nadol silno do jeho paží, tak to prelomiš.

Ak si sa s jedným naviazal a on *durchwechsľuje* hlavicou

A padne do *halbschwertu*, že láme priamo s horným rezom, tak môžeš padnúť do *halbschewertu* a nabodnúť ho.